

AZ IGESZEMLELET

A cselekvés állapotként vagy eseményként történő szemléltetése, illetve eltérő idősíkok megkülönböztetése például a múlt időben, más nyelvekben is előfordul. Az alábbiakban a **folyamatos-beálló igeszemlélettel**, valamint az **előidejűséggel** foglalkozunk.

A folyamatos-beálló igeszemlélet kérdése

A görög igerendszer legsajátosabb kérdése, amelynek megértése és helyes alkalmazása elengedhetetlen a precíz és életszerű fogalmazáshoz.

Annak eldöntése, hogy a cselekvést, illetve történést alapvetően állapotként vagy eseményként szeretnénk bemutatni, azaz, hogy a folyamatos vagy beálló igeszemléletet használjuk, **kijelentő mód múlt időben, kötőmódban** (meghatározását lásd az alábbiakban) és **felszólító módban** merül fel:

Έγραφα. – Έγραψα. Írtam.
Θέλω να γράφω. – Θέλω να γράψω. Írni akarok.
Γράψε! – Γράψε! Írj!

Fontos tudni, hogy **kijelentő mód jelen időben**, amikor is az igével ugyanúgy kifejezhetjük az éppen folyamatban lévő cselekvést, mint az általános érvényűt, **csak a folyamatos** alak használható.

Ο Κώστας καπνίζει. Kosztasz cigarettázik (most éppen vagy általában).

Folyamatos igeszemléletet használunk, ha az ige ...

- rendszeresen ismétlődő cselekvést vagy történést fejez ki:

Κάθε μέρα θα βλέπω τηλεόραση. Mindennap tévét fogok nézni.
Δεν θέλω να πηγαίνω στο σχολείο. Nem akarok iskolába járni.
Έτρωγα τρεις φορές την ημέρα. Naponta háromszor ettem.
Μου αρέσει να τρώω. Szeretek enni.

- huzamosan, folyamatosan zajló, egy másik cselekvés időbeli háttéréül szolgáló, illetve tulajdonságot, képességet kifejező cselekvésre, történésre utal:

Η Μαρία μιλούσε συνέχεια. Maria folyamatosan beszélt.
Όταν μπήκες στο δωμάτιο, εγώ διάβαζα. Amikor beléptél a szobámba, én éppen olvastam.
Ο Πούσκας έπαιξε καλό ποδόσφαιρο. Puskás jól futballozott.
Ξέρεις να οδηγάς; Tudsz vezetni?

Fenti példáknál is látható, hogy a folyamatos igeszemlélet használatát gyakran **határozók** teszik egyértelművé: *mindennap, naponta háromszor, gyakran, általában, megállás nélkül, folyamatosan, állandóan, végig, stb.*

Beálló igeszemléletet használunk, ha az igével a cselekvésnek és történésnek nem a rendszeres ismétlődését és huzamoságát szemléltetjük, hanem annak tényét, eseményszerűségét hangsúlyozzuk:

Το βράδυ θα δω τηλεόραση. Este tévét fogok nézni.
Δεν θέλω να πάω στο σχολείο. Nem akarok iskolába menni.
Το πρωί δεν έφαγα τίποτα. Reggel nem ettem semmit.
Πονάει το στομάχι μου, δεν μπορώ να φάω. Fáj a hasam, nem tudok enni.
Η Μαρία μίλησε πολύ. Maria sokat beszélt.
Χθες διάβασα το βιβλίο. Tegnap elolvastam a könyvet.
Έπαιξα ποδόσφαιρο με τους φίλους μου. Fociztam a barátaimmal.
Θέλεις να οδηγήσεις; Akarsz vezetni?

Olykor előfordul, hogy az adott helyen mindkét igeszemlélet használata elfogadható. Ilyenkor a választás attól függ, hogy mit szeretnénk jobban érzékeltetni: a cselekvés rendszerességét, huzamoságát, vagy inkább annak tényét:

Folyamatos: *Να μου γράφεις!*
(rendszeresen)

Αztán írd!
Beálló: *Να μου γράψεις!*
(bármikor, bármennyit, lényeg, hogy írd)

Az igemód, igeidő és igeszemlélet rendszere táblázatban

	Folyamatos	Beálló
--	------------	--------

Kijelentő mód	jelen idő	Ο Νίκος γράφει . Nikosz ír. (most vagy általában)	-
	múlt idő	Ο Νίκος έγραφε . Nikosz írt. (akkor éppen, folyamatosan vagy rendszeresen)	Ο Νίκος έγραψε . Nikosz írt. (a folyamatosság vagy rendszeresség érzékeltetése nélkül)
Kötőmód		Θέλει να γράφει . / Θα γράψει . Írni akar. / Írni fog. (rendszeresen, általában, tulajdonságává válik)	Θέλει να γράψει . / Θα γράψει . Írni akar. / Írni fog. (konkrétan)
Felszólító mód		Γράψε! Írj! (pl. rendszeresen)	Γράψε! Írj! (bármilyen gyakran, akárhányszor, lényeg, hogy írj!)

A folyamatos-beálló igeszemlélet használatának szemléltetése kötőmódban

A **kötőmódnak** – az ógöröggel szemben – az kijelentő módhoz képest nincsenek önálló személyragjai. Vizsgálatát egyedül az indokolja, hogy a kijelentő mód múlt idején és a felszólító módon kívül ebben a módban merül fel – ráadásul leggyakrabban, és a múlt idővel együtt legtisztábban – a folyamatos-beálló igeszemlélet kérdése, tehát a folyamatos és beálló igeszemlélet közti választás szükségessége.

A kötőmód legtipikusabb **segédszava** a **να**, de ilyen a jövő időt bevezető **θα** is, hiszen utána az igeszemlélet kérdése ugyanúgy felmerül. Tehát értelmezésünk szerint a jövő időt a **θα** + kötőmód fejezi ki. Úgyszintén kötőmód követi az **ας**-t, többnyire jövő idejű cselekvésre vonatkozóan a reális feltételt kifejező **αν**-t és a **μη(ν)** tagadószt, valamint bizonyos helyzetekben egyéb szavakat is:

Θέλω **να σου πω** κάτι. Akarok neked mondani valamit.

Θα σου **πω** κάτι. Mondok majd neked valamit.

Ας του **πω** κάτι. Hadd mondjak neki valamit!

Τι θα κάνεις **αν σου πω** την αλήθεια; Mit csinálsz, ha megmondom neked az igazat?

Μην του **πεις** την αλήθεια! Ne mondd meg neki az igazat!

Όποιος μου **πει** την αλήθεια, θα πάρει κάτι. Aki megmondja az igazat, kap valamit.

Kötőmódra utaló szó nélkül, tehát **kötőmód hiányában a beálló jelen alak nem használható**. Mivel a kijelentő mód jelen ideje kizárólag folyamatos igeszemléletű lehet, a *mit mondasz?* kérdés is csak a folyamatos alakkal fordítható: *τι λες;* (és nem *τι πεις;*).

Fontos tudni, hogy akárcsak a főnévi igenév a magyarban, úgy a kötőmód **sem fejezi ki az időt**. Az időt összetett mondatban a főmondat igéje jelöli:

Θέλω (kijelentő mód, jelen idő) **να γράψω** (kötőmód).

Írni akarok.

Ήθελα (kijelentő mód, múlt idő) **να γράψω** (kötőmód).

Írni akartam.

Az alábbiakban néhány igepárral a folyamatos-beálló igeszemlélet használatát gyakoroljuk. Beálló jelen használata önállóan (kötőmódra utaló szó nélkül) nem lehetséges. Erre utal a zárójel.

Folyamatos	Beálló	Jelentés
ακούω	(ακούσω)	hall, hallgat
μιλώ (-άω)	(μιλήσω)	beszél
δουλεύω	(δουλέψω)	dolgozik
βλέπω	(δω)	lát
τρώνω	(φάω)	eszik
λέω	(πω)	mond

Μου αρέσει **να ακούω** μουσική. → Szeretek zenét hallgatni. (Az *αρέσει να* után mindig folyamatos.)

Πότε **θα με ακούσεις**; → Mikor fogsz meghallgatni? (A magyar igekötő gyakran egyértelművé teszi, hogy a görögben beálló igeszemlélet használata szükséges.)

Θέλω **να μιλήσω** ελληνικά. → Görögül akarok beszélni. (Nem általában vagy rendszeresen, ezért beálló. Ugyanakkor ne feledjük, hogy a kötőmódban lévő ige nem fejez ki időt. Ha a *θέλω* múlt időben szerepelne, akkor a mondat jelentése ez lenne: *Görögül akartam beszélni* – *Ήθελα να μιλήσω ελληνικά*. A *να μιλήσω*-ból nem derül ki, hogy az a múltira, a jelenre, vagy éppen a jövőre vonatkozik-e.)

Θέλω **να μιλάω** ελληνικά. → Görögül akarok beszélni. (Azaz szeretném, ha képes lennék görögül beszélni, általában, rendszeresen.)

* Az egy szótagú igék (δω, πω, πω) -ei sorosak, tehát a *μπορώ* mintájára ragozzuk őket: *δω, δεις, δει, δούμε, δείτε, δουν(ε)*.

Αύριο **θα δουλέψω** πολύ. → *Holnap sokat dolgozom.* (A tényt közlöm, a cselekvés huzamosságát nem érzékeltetem, ezért beálló. Figyeljük meg, hogy a magyar grammatikai jelen mennyire kifejezi a jövő időt is! A görög ezt inkább csak a biztosan bekövetkező eseményeknél használja: *A bank holnap 8-kor nyit. Η τράπεζα ανοίγει αύριο στις 8.*)

Αύριο **θα δουλεύω** συνέχεια. → *Holnap folyamatosan dolgozni fogok.* (Mivel a cselekvés huzamosságát akarom érzékeltetni, folyamatos.)

Πρέπει να σε **δω**. → *Látnom kell téged.* (Nem általában, rendszeresen, hanem valamikor, pl. azért, hogy mondjak valamit. Beálló)

Θέλω να σε **βλέπω** κάθε μέρα. → *Mindennap látني akarlak.* (Rendszeresen, ezért folyamatos. A folyamatos igeszemlélet használatát megerősíti az ismétlődő cselekvésre utaló *κάθε* névmás is.)

Από αύριο **δε θα τρώω** κρέας. → *Holnaptól nem eszem húst.* (Azaz leszokom róla. Rendszeresen, ha lehetőségem lenne is rá, visszautasítanám, mindig. Ezért folyamatos.)

Τι **θα φάμε** το βράδυ; → *Mit eszünk este?* (Beálló. Ne tévesszen meg minket, hogy a magyar jelen időt használ, érezzük, hogy a jövőről beszélünk. A görög a *θα* és *να* után nem azt nézi, hogy a cselekvés most vagy holnap zajlik-e, hanem azt, hogy az rendszeresen ismétlődő, általános, vagy pedig konkrét, s e szerint használ folyamatos vagy beálló igeszemléletet.)

Θέλω να σου **πω** κάτι. → *Akarok neked mondani valamit.* (Beálló. A beálló igeszemlélet előfordulása kötőmódban – és múlt időben is – lényegesen gyakoribb, mint a folyamatosé. Ezért, ha bizonytalanok vagyunk, használjuk inkább a beálló alakot!)

A beálló alak képzése

Az igék beálló alakjának képzésekor két nagy csoportot különböztethetünk meg egymástól. Az első osztályt azon igék alkotják, amelyeknél a beálló alak szabály alapján kikövetkeztethető (**szabályos képzésűek**), a második osztályba viszont azok tartoznak, amelyeknél a főszabály ismerete nem segít a képzésben (**rendhagyók**).

A szabályos képzésű igéknél a beálló tövet mindkét igenemben a folyamatos töből nyerjük. Cselekvő igenemben **-σ-**, szenvedő igenemben **-θ- hozzáadásával**.

A beálló jelen képzése a cselekvő személyragú igéknél

A szabályos képzésű igéknél a folyamatos tőhöz **-σ- tőképző** járul (szigmatikus képzés), amely tőképző a **tőhangzóban** (a tő véghangzójában) **változásokat** idéz elő. Az alábbiakban az igék végződésében okozott változás szerint csoportosítjuk a beálló alakokat.

1. A sziszegőhang-tönűek (pl. *-ζω, -σω*) és foghang-tönűek (pl. *-θω, -τω*) jelentős többségénél, az orrhang-tönűek (*-νω*, különös tekintettel az *-ώνω* végűekre) és a magánhangzó-tönűek nagy részénél, valamint a katharevuszból származó *-εύω* végűeknél a beálló jelen végződése: **-σω**.

<i>αρέσω</i>	(<i>αρέσω</i>)	<i>tetszik</i>
<i>διαβάζω</i>	(<i>διαβάζω</i>)	<i>olvas, tanul (készül)</i>
<i>αρχίζω</i>	(<i>αρχίσω</i>)	<i>kezd, kezdődik</i>
<i>νοικιάζω</i>	(<i>νοικιάσω</i>)	<i>bérel, kölcsönöz</i>
<i>πείθω</i>	(<i>πείσω</i>)	<i>meggyőz, rávesz</i>
<i>υποθέτω</i>	(<i>υποθέσω</i>)	<i>feltételez</i>
<i>τελειώνω</i>	(<i>τελειώσω</i>)	<i>befejez, véget ér</i>
<i>σηκώνω</i>	(<i>σηκώσω</i>)	<i>felemel</i>
<i>κλείνω</i>	(<i>κλείσω</i>)	<i>(be-/el)zár, kikapcsol</i>
<i>ιδρύω</i>	(<i>ιδρύσω</i>)	<i>alapít</i>
<i>δημοσιεύω</i>	(<i>δημοσιεύσω</i>)	<i>publikál</i>

2. Az ajakhang-tönűek (pl. *-βω, -φω, -εύω*) jelentős többségénél a beálló jelen végződése: **-ψω**.

<i>κρύβω</i>	(<i>κρύψω</i>)	<i>eldug, rejteget, titkol</i>
<i>ανάβω</i>	(<i>ανάψω</i>)	<i>felkapcsol, meggyújt</i>
<i>κόβω</i>	(<i>κόψω</i>)	<i>(el)vág</i>
<i>γράφω</i>	(<i>γράψω</i>)	<i>ír</i>
<i>δουλεύω</i>	(<i>δουλέψω</i>)	<i>dolgozik</i>
<i>μαζεύω</i>	(<i>μαζέψω</i>)	<i>összeszed, összegyűjt</i>

3. A torokhang-tönűeknél (pl. *-γω, -χω, -χνω*) és néhány egyéb végződésű igénél (pl. *-ζω*) a beálló jelen végződése: **-ξω**.

<i>ανοίγω</i>	(<i>ανοίξω</i>)	<i>(ki)nyit, bekapcsol</i>
<i>διαλέγω</i>	(<i>διαλέξω</i>)	<i>választ</i>
<i>τρέχω</i>	(<i>τρέξω</i>)	<i>fut, folyik</i>
<i>δείχνω</i>	(<i>δείξω</i>)	<i>mutat</i>
<i>φτιάχνω</i>	(<i>φτιάξω</i>)	<i>készít</i>
<i>αλλάζω</i>	(<i>αλλάξω</i>)	<i>cserél, változik</i>

4. A hangsúlyos személyragú igéknél (-ώ/-άω, -ώ) a beálló jelen végződése általában **-ήσω**, ritkábban, főleg az -v- többövtémnyű, valamint a folyékonyhang-tővű (-λώ, -ρώ) igéknél: **-άσω, -έσω**.

ρωτώ (-άω)	(ρωτήσω)	kérdez
απαντώ (-άω)	(απαντήσω)	válaszol
φιλώ (-άω)	(φιλήσω)	csókol
μιλώ (-άω)	(μιλήσω)	beszél
χρησιμοποιώ	(χρησιμοποιήσω)	használ
οδηγώ (-άω) / οδηγώ	(οδηγήσω)	vezet
ξεχνώ (-άω)	(ξεχάσω)	elfelejt
περνώ (-άω)	(περάσω)	elhalad, eltelik
γελώ (-άω)	(γελάσω)	nevet
πεινώ (-άω)	(πεινάσω)	éhes, megéhezik
διψώ (-άω)	(διψάσω)	szomjas, megszomjazik
μπορώ	(μπορέσω)	tud, bír, -hat/het

A beálló jelen képzése a szenvedő személyragú igéknél

A szabályos képzésű igéknél a folyamatos tőhöz **-θ-** **tőképző** járul, amely tőképző hatására a tő **végmássalhangzója kiesik vagy módosul**: (ντυν- + -θ- → ντυθ-, χτενίζ- + -θ- → χτενιστ-). A -θ- tőképző réshangok és σ után -r-vé hasonul (χτενίζ- + -θ- → χτενιστ-).

A beálló jelen **személyragjai megegyeznek a cselekvő -ει soros igék személyragjaival** (μπορώ, -είς, -εί, -ούμε, -είτε, -ούν).

Folyamatos jelen	Beálló jelen	Folyamatos jelen	Beálló jelen
ντύνομαι	(ντυθώ)	χτενίζομαι	(χτενιστώ)
ντύνεσαι	(ντυθείς)	χτενίζεσαι	(χτενιστείς)
ντύνεται	(ντυθεί)	χτενίζεται	(χτενιστεί)
ντυνόμαστε	(ντυθούμε)	χτενιζόμαστε	(χτενιστούμε)
ντύνεστε	(ντυθείτε)	χτενίζεστε	(χτενιστείτε)
ντύνονται	(ντυθούν / ντυθούνε)	χτενίζονται	(χτενιστούν / χτενιστούνε)

Az alábbiakban a **leggyakoribb beálló végzések** szerint csoportosítjuk a szenvedő személyragú igéket:

1. -θώ

Legjellemzőbben a -νομαι végű igék képzik így beálló alakjukat, amelyek többségénél a -θ- tőképző előtt kiesik a -v-, néhánynál azonban megmarad:

ντύνομαι	(ντυθώ)	öltözködik
σηκώνομαι	(σηκωθώ)	felkel, feláll
χάνομαι	(χαθώ)	elveszik, eltéved
αισθάνομαι	(αιθανθώ)	érez
ενδιαφέρομαι	(ενδιαφερθώ)	érdeklődik

2. -στώ

Tipikusan a -ζομαι végű igékből:

εμφανίζομαι	(εμφανιστώ)	megjelenik, feltűnik
κουράζομαι	(κουραστώ)	fáradozik, elfárad
χτενίζομαι	(χτενιστώ)	fésülködik
εργάζομαι	(εργαστώ)	dolgozik
φαντάζομαι	(φανταστώ)	elképzel
ακούγομαι	(ακουστώ)	hallatszik

3. -χτώ

Alapvetően a torokhang-tővű igék tartoznak ebbe a csoportba:

μπλέκομαι	(μπλεχτώ)	belekeveredik
δέχομαι	(δεχτώ)	elfogad, beleegyezik

* A -v- többövtémnyű a beálló alaknál kiesik.

* A -θ- réshangok és σ után nem törvényszerűen hasonul -r-vé. A tudós hagyományból származó szavaknál gyakran változatlan marad (επισκέπτομαι → επισκεφτώ = επισκεφθώ).

4. -φτώ

Az -εύομαι végű igék kivételével az ajkhang-tönűek képzik így beálló alakjukat:

κρύβομαι	(κρυφτώ)	elbújik
σκέφτομαι	(σκεφτώ)	gondol, gondolkodik
επισκέπτομαι	(επισκεφτώ)	meglátogat

5. -ευτώ

Az -εύομαι végű igékből:

παντρεύομαι	(παντρευτώ)	összeházasodik
μπερδεύομαι	(μπερδευτώ)	összekeveredik/-zavarodik

6. -ηθώ

Jellemzően a hangsúlyos személyragú igék képzik így beálló alakjukat, amelyek közül az -άμαι végűeknél mindig, az -ούμαι végűeknél szinte mindig, a -ίμαι végűeknél pedig többnyire ezzel a végződéssel találkozhatunk:

κοιμάμαι	(κοιμηθώ)	alszik
θυμάμαι	(θυμηθώ)	emlékszik, eszébe jut
φοβάμαι	(φοβηθώ)	fél, megijed
λυπάμαι	(λυπηθώ)	sajnál, elszomorodik
ασχολούμαι	(ασχοληθώ)	foglalkozik
γεννιέμαι	(γεννηθώ)	születik

Az -ηθώ végződésen kívül a hangsúlyos személyragú igék beálló jelenében találkozhatunk még -εθώ (βαριέμαι → [βαρεθώ]) és egyéb végződésekkel is (-αστώ, -ηχτώ, -αχτώ).

Rendhagyó igék

Azon igéket, amelyek beálló jelenüket (ritkábban múltjukat) az általános szabályoktól eltérően képzik, rendhagyóknak nevezzük. Egyes igéknek nincs beálló alakjuk, illetve két tönűk egybeesik (pl. είμαι, έχω, κάνω, ξέρω, πρέπει, περιμένω), másoknál a beálló alakban nem érezhető a tőképző hatása, vagy ott egy teljesen más ige található. Az alábbiakban felsoroljuk a legfontosabb cselekvő és szenvedő személyragú rendhagyó igéket:

Folyamatos jelen	Beálló jelen	Jelentés
πηγαίνω	πάω	jár, megy, elvisz
θέλω	(θελήσω)	tud, ismer, akar
βάζω	(βάλω)	tesz, rak
βγάζω	(βγάλω)	kivesz
συμβάλλω	(συμβάλω)	hozzájárul
καταλαβαίνω	(καταλάβω)	ért
αναλαμβάνω	(αναλάβω)	vállal
μαθαίνω	(μάθω)	tanul, megtud
παθαίνω	(πάθω)	baja esik, elszenved
προλαβαίνω	(προλάβω)	elér, (időben) sikerül
χορταίνω	(χορτάσω)	jóllakik
αρρωσταίνω	(αρρωστήσω)	megbetegszik
συμβαίνει	(συμβεί)	történik
μένω	(μείνω)	marad, lakik
στέλνω	(στείλω)	küld
παραγγέλλω	(παραγγείλω)	rendel
καταφέρνω	(καταφέρω)	sikerül (vmit megtenni)
φεύγω	(φύγω)	indul, elmegy
φέρνω	(φέρω)	hoz
παίρνω	(πάρω)	vesz, fog, kap, elvisz
δίνω	(δώσω)	ad
τρώνω	(φάω)	eszik
κλαίω	(κλάψω)	sír
πίνω	(πιω)	iszik
λέω	(πω)	mond
βλέπω	(δω)	lát
μπαίνω	(μπω)	bemegy, beszáll
βγαίνω	(βγω)	kimegy, kiszáll
βρίσκω	(βρω)	talál
ανεβαίνω	(ανέβω)	felmegy, felszáll
κατεβαίνω	(κατέβω)	lemegy, leszáll
έρχομαι	(έρθω)	jön

γίνομαι	(γίνω)	válik vmivé, lesz, történik
κάθομαι	(καθίσω v. κάτσω)	ül, álldogál, lakik
στέκομαι	(σταθώ)	áll
πλένομαι	(πλυθώ)	mosakszik
διαμαρτύρομαι	(διαμαρτυρηθώ)	tiltakozik
δίνωμαι	(δοθώ)	adódik
εύχομαι	(ευχηθώ)	kíván
υπόσχομαι	(υποσχεθώ)	megígér
σέβομαι	(σεβαστώ)	tisztel
ντρέπομαι	(ντραπώ)	szégyell(i magát)
χαίρομαι	(χαρώ)	örül
φαίνομαι	(φανώ)	tűnik, látszik
βρέχομαι	(βραχώ)	megázik
πνίγομαι	(πνιγώ)	megfullad
κόβομαι	(κοπώ)	megszakad

Az előidejű igeszemlélet

Az előidejű igeszemlélet olyan korábban végbemenő cselekvés vagy történés kifejezésére szolgál, amely később valamilyen állapot kialakulását eredményezi: *már evett = nem éhes, már elment = nincs ott, már látta = tudja, hogy milyen.* Az előidejű jelen a magyar általában a **már** – tagadásban **még** – szóval, az előidejű múltat a **korábban/addigra már** – tagadásban **korábban/akkor még** – kifejezéssel adja vissza. Az előidejűséghez nem tartoznak önálló igeragok, azt **jelen időben az έχω, múlt időben az είχα segédige + a beálló jelen egyes szám 3. személyével lehet kifejezni.** Az έχω – vagy είχα – az alanytól függően számban és személyben változik, a beálló jelen egyes szám 3. személyű alakja – amely egyébként az ógörögben még létező főnévi igenév emlékét őrzi – értelemszerűen nem változik:

Előidejű jelen		Előidejű múlt	
έχω φάει	már ettem	είχα φάει	korábban már ettem
έχεις φάει	már ettél	είχες φάει	korábban már ettél
έχει φάει	már evett	είχε φάει	korábban már evett
έχουμε φάει	már ettünk	είχαμε φάει	korábban már ettünk
έχετε φάει	már ettetek	είχατε φάει	korábban már ettetek
έχουν(ε) φάει	már ettek	είχαν(ε) φάει	korábban már ettek

Példák a használatra:

Έχεις πάει ποτέ στην Αθήνα; Jártál már valaha Athénban?

Έχετε φάει μουσακά; Ettetek már muszakát?

Ο Νίκος έχει φύγει. Nikosz már elment. / Nikosz már nincs ott/itt.

Έχεις δει την Ακρόπολη; Láttad már az Akropoliszt? (valaha az életben)

↔ Είδες (beálló múlt) την Ακρόπολη; Láttad az Akropoliszt? (pl. Athénban járva)

Όταν έφτασα στο σταθμό, το τρένο είχε φύγει. Amikor kértem a pályaudvarra, addigra a vonat már elment. / Amikor kértem a pályaudvarra, a vonat már nem volt ott.

Δεν ήρθα, γιατί μου είχες πει να μην έρθω. Nem jöttem, mert korábban azt mondtad, hogy ne jöjjek.

Az előidejű igeszemlélettel **jövő időben is** megkülönböztethetünk idősíkokat:

Θα έχω γυρίσει ώσπου να αρχίσει η ταινία. Itthon leszek, mire elkezdődik a film.

Θα έχω φτιάξει όλα πριν έρθεις. Minden el lesz készítve, mielőtt megjössz.

Érdemes megjegyezni, hogy néhány igét nem lehet előidejű szerkezetben használni. Ilyen például az *υπάρχω, είμαι, έχω, θέλω, ξέρω, μπορώ* és *πρέπει*.

Az előidejű igeszemlélettel olykor egyenértékű a beálló igeszemlélet is:

Θα έχω φτιάξει όλα πριν έρθεις. = Θα φτιάξω όλα πριν έρθεις. Elkészíték mindent, mire megjössz.

* A főmondat idejétől és igeszemléletétől függetlenül a πριν után mindig beálló jelenet használunk:

Πριν φύγω για τη δουλειά, θα διαβάσω την εφημερίδα.

Πριν φύγω για τη δουλειά, πάντα διαβάζω την εφημερίδα.

Πριν φύγω για τη δουλειά, διάβασα την εφημερίδα.

Mielőtt elindulok a munkába, elolvasom az újságot.

Mielőtt elindulok a munkába, mindig elolvasom az újságot.

Mielőtt elindultam a munkába, elolvastam az újságot.

